

" Stimulansåtgärderna kom för sent"

Uppdaterad 2009-09-22 12:01

Stimulansåtgärderna välkomnas men de kom för sent. Samtidigt ifrågasätter professorn Lars Calmfors, ordförande i det Finanspolitiska, den permanenta karaktären i många av stimulanserna. Regeringen kan ha överskattat styrkan i den svenska ekonomin i ett normalläge.

Nationalekonomen och ordförande i det Finanspolitiska rådet, Lars Calmfors, ger Anders Borgs budget både ris och ros.

"Regeringen har tagit till sig av kritiken att de vidtagit för få finanspolitiska åtgärder. Omfattningen som nu presenteras tycker jag är rimlig, ungefär i den storleksordning vi rekommenderat i vår finanspolitiska rapport", säger Lars Calmfors.

I höstens budget satsar Anders Borg runt 50 miljarder till bland annat skattesänkningar utbildning, kommunerna, arbetsmarknadsinsatser. Det finanspolitiska rådet rekommenderade i sin senaste rapport satsningar på runt 30 miljarder 2010.

"Men det kom för sent. Mycket borde ha kommit redan 2009, eller minst ha aviserats för under 2009. Då hade exempelvis kommunerna kunnat planera sin verksamhet bättre", fortsätter Lars Calmfors.

Varför tror du att regeringen och Anders Borg gjorde en helomvändning?

"Risken för en ordentlig försämring i de offentliga finanserna har nog avtagit. Sedan är det antagligen en blandning av valtaktiska hänsyn där de antagligen lyssnat på en del synpunkter som framförts", säger han.

Lars Calmfors är tveksam till de permanenta budgetförsvagningarna till följd av en del av Borgs satsningar såsom pensionärernas skattelättnader och jobbskatteavdraget.

"Det finns ett risktagande här. Det är hopplöst att bedöma hur de offentliga finanserna ser ut i ett normalläge och det finns en fara att regeringen har överskattat styrkan i de offentliga finanserna i ett normalläge", säger han.

Innan lågkonjunkturen slog till var inte den svenska ekonomin i sitt normalläge, utan i en rejäl överkonjunktur. Och frågan är nu hur Sveriges BNP långsiktigt påverkats av krisen.

"Visserligen har regeringen sagt att de kan tänka sig att finansiera jobbskatteavdraget med mindre skadliga skatter om det skulle vara nödvändigt i framtiden. Men det är lättare sagt än gjort", fortsätter han.

Samtidigt ser han flera fördelar med jobbskatteavdragets fjärde steg.

"**På kort sikt** motverkar det arbetslösheten eftersom det stimulerar ekonomin då folk får mer pengar i handen. Och det finns forskningsstöd för att det minskar jämviktsarbetslösheten eftersom det blir mer lönsamt att arbeta jämfört med att inte arbeta", säger han.

Fakta

Om Finanspolitiska rådet

Finanspolitiska rådet bildades 2007. Dess uppgift är att göra en oberoende granskning av regeringens finanspolitik.

Rådet följer bland annat upp hur finanspolitiken förhåller sig till målet om långsiktigt hållbara offentliga finanser, överskottsmalet och utgiftstaket samt till konjunkturutvecklingen.

Rådet ska även bedöma om utvecklingen ligger i linje med långsiktigt uthållig tillväxt och långsiktigt hållbar sysselsättning.

Rådet som helhet tar inte löpande ställning till den ekonomiska politiken. Däremot deltar rådets ledamöter i samhällsdebatten med sina egna synpunkter. Dessa kan, men behöver inte nödvändigtvis, delas av andra ledamöter.

Professorn i internationell ekonomi vid Stockholms universitet, Lars Calmfors, är dess ordförande.

Källa: Finanspolitiska rådet

Fakta

Om Lars Calmfors

Lars Calmfors, född 1948, är professor i internationell ekonomi vid Stockholms universitet.

Han har varit ordförande i Ekonomiska rådet 1993-2001 och vid två tillfällen ledamot i KVAs ekonomipriskommitté.

Som ordförande i EMU-utredningen 1995-1996 rekommenderade han att Sverige skulle avvakta med euron. Men 2003 i samband med folkomröstningen var han för euron.

1999-2007 var han ordförande i SNS Vetenskapliga och sedan 2006 ordförande i European Economic Advisory Group. Sedan 2007 är han ordförande i Finanspolitiska rådet.

